

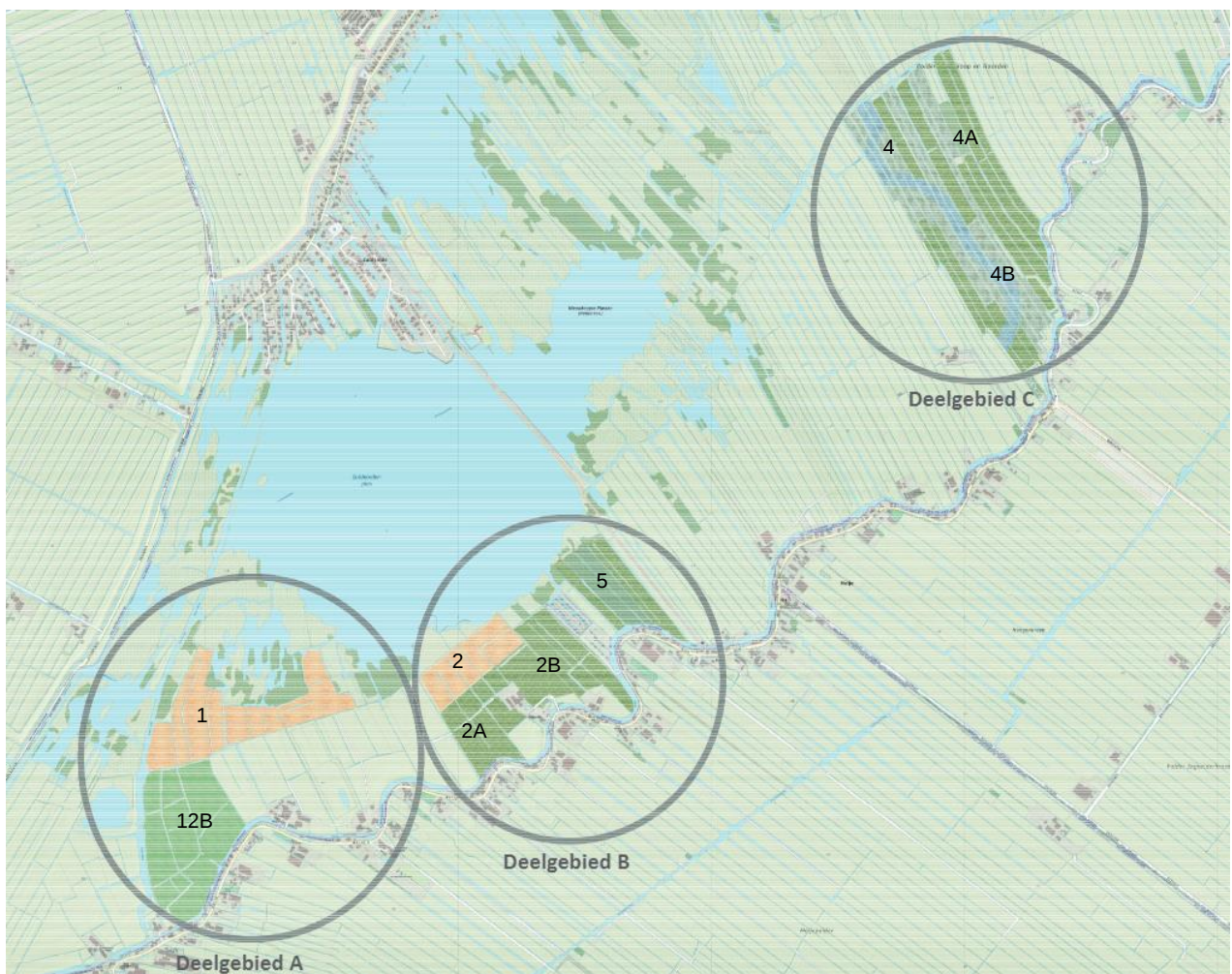
Ecologisch werkprotocol

Natuurontwikkeling Meijegraslanden te Nieuwkoop

Projectnummer: 9020
Datum: 25-5-2021
Aangepast: 16-2-2022
Opgesteld door: Jessica Loeffen
Telefoonnummer: 088 147 1115 / 06 2024 8287

Aanleiding

Natuurmonumenten is voornemens werkzaamheden te verrichten in de Meijegraslanden, binnen het Natura 2000-gebied 'Nieuwkoopse plassen & De Haeck' voor het ontwikkelen van graslanden, alsmede ter verbetering van de instandhoudingsdoelen (blauwgrasland en broedbiotoop van de roerdomp). Het gaat om de volgende deelgebieden A met gebied 1 en 1A, deelgebied B met gebied 2, 2A, 2B en 5 en deelgebied C met gebied 4, 4A en 4B. (Afbeelding 1). De inrichtingsschetsen en profielen zijn weergegeven als bijlage (Bijlage 2).

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied Meijegraslanden verdeeld in deelgebieden A, B en C. Bron: Natuurmonumenten / Eelerwoude, maart 2021

Nabij het plangebied komen de beschermde soorten rugstreeppad, Noordse woelmuis, waterspitsmuis en beschermde ongewervelden voor (Bijlage 1). In dit project gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

❖ Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis is waargenomen in het noordelijk deel van de Nieuwkoopse Plassen (ten noorden van het deelgebied C). Mogelijk is de soort aanwezig in het plangebied. Zomerverblijfplaatsen zijn aanwezig in natte delen en kunnen ook als voortplantingsplek worden gebruikt tussen april – september. Winterverblijven zijn aanwezig in droge delen en in gebruik van november - maart. De afstand tussen beide bedraagt enkele tientallen meters tot enkele honderden meters.

❖ Waterspitsmuis

Voorkomen van de soort is bekend aan de noordoostzijde van deelgebied C dat grenst aan de zuidkant van natuurgebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck. Ter plaatse van de deelgebieden zijn geen waarnemingen bekend van waterspitsmuis. Waterspitsmuis komt voorin schoon, niet al te voedselrijk, stilstaand tot vrij snel stromend water met een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Voortplantingsplekken zijn in de maanden april tot en met augustus.

❖ Rugstreeppad

In de omgeving van het plangebied komt rugstreeppad voor, met name in de buurt van deelgebied A: 1a richting Zwammerdam. Met het afgraven/plaggen van het deelgebied C, kunnen rugstreeppadden worden aangetrokken.

❖ Ongewervelden

Voor beschermde soorten als gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel, groene glazenmaker en platte schijfhoren is vooral in de directe omgeving van het plangebied, maar ook pluksgewijs in het plangebied, geschikt habitat aanwezig. Met name in het natuurgebied Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en ter hoogte van deelgebied C.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels.

In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met het voorkomen van deze beschermde en algemene soorten. Onderliggend werkprotocol beschrijft de te nemen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen en te voldoen aan de zorgplicht.

Dit werkprotocol is opgesteld op basis van de informatie uit de volgende bronnen:

- Toetsing Wet natuurbescherming – Natuurontwikkeling Meijegraslanden te Nieuwkoop (Eelerwoude, 2019 en aangepast 16-2-22).
- Kennisdocument Noordse woelmuis *Microtus oeconomus arenicola*. BIJ12. Versie 1.0, juli 2017.
- Kennis van waterspitsmuis – STOWA en Zoogdiervereniging.
- Kennisdocument Rugstreeppad *Bufo calamita*. BIJ12. Versie 1.0, juli 2017.
- Vlinderstichting.
- Zoogdiervereniging.

Wettelijk kader

Op basis van de uitgevoerde Toetsing Wet natuurbescherming (ook wel Quickscan genaamd), blijkt dat geen of beperkte negatieve effecten van de werkzaamheden te verwachten zijn, mits maatregelen worden genomen

en wordt gewerkt conform een vooraf opgesteld Ecologisch werkprotocol. Het wettelijke kader waarbinnen de werkzaamheden van dit project worden uitgevoerd is de Wet natuurbescherming.

Werkzaamheden

De uit te voeren werkzaamheden zijn per deelgebied genoemd (Tabel 1) en opgenomen in een bestek. Aan de hand van deze werkzaamheden worden per soort voorwaarden genoemd. In Bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van het deelgebied en de bijbehorende profielen.

Tabel 1. Overzicht van de voorgenomen werkzaamheden in de Meijegraslanden.

Gebied	Deelgebied	Uit te voeren werkzaamheden
A	1 en 1A	Aanbrengen gronddam, verwijderen gronddam, aanbrengen klepstuw, watergang graven, aanbrengen NVO, realiseren rietmoerassen, realiseren natuurdoeltype door aanbrengen greppelstructuur, aanbrengen duiker, realiseren peilscheiding, te plaggen kleirug t.b.v. grondwinning (diepte tot 2.10 m – NAP).
B	2, 2A, 2B en 5	Aanbrengen gronddam, aanbrengen klepstuw, watergang graven, aanbrengen NVO, realiseren rietmoerassen, realiseren natuurdoeltype door aanbrengen greppelstructuur, aanbrengen inlaatduiker, realiseren peilscheiding, realiseren gemaal.
C	4, 4A, en 4B	Aanbrengen gronddam, verwijderen gronddam, aanbrengen stuw, watergang graven, plaggen, ophogen perceel met vrijkomende grond, aanbrengen duiker.

Uitvoeringsperiode

De doorlooptijd is afhankelijk van de weersomstandigheden. De werkzaamheden moeten in een vrij droge periode worden uitgevoerd om schade aan het gebied te voorkomen dan wel te beperken. Voor de uitvoering wordt rekening gehouden met de start in augustus, na het broedseizoen.

Voorwaarden bij uitvoering

Algemeen

- De werkzaamheden als geheel moeten een zo beperkt mogelijk effect hebben op flora en faunasoorten. Dit betekent dat betreden van het terrein tot een minimum beperkt moet blijven.
- Het aantal rijroutes blijft tot een minimum beperkt.
- Werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang.
- In onvoorziene situaties moet altijd direct in overleg worden getreden met een toezichthouder en contact opgenomen worden met een ecooloog.
- Het uitvoerend personeel is naar vermogen alert op de aanwezigheid van niet aangeduide zwaardere beschermde plant- en diersoorten.
- Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder alle betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen de hier genoemde periodes langer dan wel korter zijn.
- Afwijken van dit protocol mag uitsluitend na overleg met en met toestemming van de begeleidende ecooloog.
- Voorafgaand aan het werk wordt het ecologisch werkprotocol toegelicht voor betrokken partijen toegelicht op locatie.

Noordse woelmuis

Er zijn twee mogelijkheden om werkzaamheden uit te voeren:

1. De werkzaamheden in alle deelgebieden vinden plaats in de maand oktober. Deze periode is buiten de kwetsbare voortplantings-, nest- en winterperiode. Door buiten de kwetsbare periode te werken kunnen eventueel aanwezige Noordse woelmuizen makkelijk wegvluchten voor de werkzaamheden (tabel 2 & tabel 3).
 2. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de werklocatie geïnventariseerd op aanwezig geschikt zomer- en waterhabitat. Is dit aanwezig, geldt stap 1 (uitvoering in oktober) of wordt de werklocatie verplaatst. Is geschikt habitat afwezig, kunnen werkzaamheden plaatsvinden met in achtneming van de zorgplicht. De inventarisatie vindt plaats maximaal 5 dagen voor aanvang van de werkzaamheden en wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige.
- Bij aanwezige voortplantings- of nestlocaties wordt tot deze afstand gehouden. De mate van afstand is afhankelijk van de intensiteit, duur en frequentie van de herhaling van de verstoring en bedraagt circa 10 tot 50 meter. De afstand wordt bepaald in overleg met een ecologisch deskundige.
 - Indien ter plaatse van de werkzaamheden voortplantings- of nestlocaties aanwezig zijn en werkzaamheden kunnen niet in de maand oktober worden uitgevoerd, is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk om de werkzaamheden te mogen uitvoeren.
 - Nestlocaties zijn te herkennen aan kleine bovengrondse molshopen.
 - Er wordt zo licht mogelijk materieel ingezet.

Waterspitsmuis

Er zijn twee mogelijkheden om werkzaamheden uit te voeren:

1. Werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare voortplantingsperiode. De maanden september tot en met maart zijn dan geschikt (tabel 2 & tabel 3).
 2. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de werklocatie geïnventariseerd op aanwezig geschikt habitat. Is dit aanwezig, geldt stap 1 of wordt de werklocatie verplaatst. Is geschikt habitat afwezig, kunnen werkzaamheden plaatsvinden met in achtneming van de zorgplicht. De inventarisatie vindt plaats maximaal 5 dagen voor aanvang van de werkzaamheden en wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige.
- De mate van afstand bij verplaatsen van werkzaamheden is afhankelijk van de intensiteit, duur en frequentie van de herhaling van de verstoring en bedraagt circa 10 tot 50 meter. De afstand wordt bepaald in overleg met een ecologisch deskundige.

Rugstreepd

- Bij werkzaamheden in de voortplantingsperiode van rugstreepd, welke is van april tot en met juli, moeten medewerkers extra alert zijn op aanwezigheid van rugstreepd (tabel 2 & tabel 3).
- Voorkom in deze voortplantingsperiode ondiepe waterplassen op het bouwterrein waar rugstreepden eiersnoeren in kunnen leggen (voortplanten).
- Vergraven terrein niet voor langere tijd open en ongebruikt laten liggen. Rugstreepden nemen deze graag in gebruik. Vergraven terrein, of delen ervan, kan tijdens de werkzaamheden worden omheind of afgedekt.

- Indien een rugstreeppad wordt aangetroffen, neem dan direct contact op met een ecooloog. Indien de soort zich (nog) niet heeft gevestigd, mag de ecooloog als ter zake kundige het dier verplaatsen naar geschikt, alternatief terrein.

Ongewervelden

Jaarrond wordt rekening gehouden met ongewervelden en aanwezig geschikt biotoop (tabel 2 & tabel 3).

- Met de werkzaamheden wordt geen riet vegetatie verwijderd.
- Indien dit noodzakelijk is, betreft het een zo klein mogelijk oppervlakte dat wordt beschadigd of verwijderd.
- Verspreid langs de randen van deelgebied C is krabbenscheervegetatie aangetroffen. Indien deze vegetatie ter plaatse van de werkzaamheden aanwezig is, blijft het zoveel mogelijk ongemoeid. Indien dit niet mogelijk is, wordt een deskundig ecooloog ingeschakeld om een aangepaste werkwijze te bespreken.

Vogels algemeen

- De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, dus binnen de periode september tot en met februari (tabel 2).
- Medewerkers zijn alert op eventueel broedende vogels of jongen.
- Indien een broedende vogel of nest met jongen wordt aangetroffen, mogen de werkzaamheden er niet toe leiden dat deze broedende vogels worden verstoord en hun nest (broedsel/jongen) verlaten.

Conclusie

Werkzaamheden in en aan de watergangen

Werkzaamheden in en aan de watergangen vinden ten behoeve van Noordse woelmuis plaats in de maand oktober.

In overige maanden kan worden gewerkt als uit een inventarisatie van de werklocatie blijkt dat ter plaatse van de werkzaamheden geen geschikt habitat aanwezig is.

Indien ter plaatse van de werkzaamheden voortplantings- of nestlocaties aanwezig zijn en werkzaamheden kunnen niet in de maand oktober worden uitgevoerd, is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk om de werkzaamheden te mogen uitvoeren.

Er wordt zo licht mogelijk materieel ingezet.

Werkzaamheden op het land

De optimale uitvoeringsperiode voor werkzaamheden op het land is buiten het broedseizoen, in de periode (augustus) september tot en met februari (tabel 3). Indien dit niet mogelijk is, is maatwerk noodzakelijk, bestaande uit:

- Inventariseren broedvogelnesten ter plaatse waar de werkzaamheden zijn gepland en waar de rijroutes komen. Deze nesten met lint afzetten en ontzien.

Uitvoerders moeten altijd alert zijn op aanwezige soorten, ongeacht de periode van het jaar.

Optimale periode voor werkzaamheden in en aan watergangen

Tabel 2. Optimale periode van uitvoering van de werkzaamheden in en aan de watergangen.

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Rugstreepad												
Noordse woelmuis												
Waterspitsmuis												
Ongewervelden												
Broedvogels (broedseizoen)												

Optimale periode voor werkzaamheden buiten de watergangen, op het land

Tabel 3. Optimale periode van uitvoering van de werkzaamheden buiten de watergangen.

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Rugstreepad												
Noordse woelmuis												
Waterspitsmuis												
Ongewervelden												
Broedvogels (broedseizoen)												

	Optimale uitvoeringsperiode
	Sub – optimale uitvoeringsperiode, er gelden voorwaarden
	Ongeschikte uitvoeringsperiode - werkzaamheden niet uitvoeren

Bijlage 1 Beschrijving beschermde soorten

Naam:	Rugstreeppad	
Soort:	Amfibie	
Formaat:	Tot 10 cm	
Leefgebied:	Plant voort in ondiepe poelen, overwinterd soms wel een meter onder de grond. 's Nachts actief. Mobiele soort, aangetrokken tot pionier vegetatie.	

Naam:	Noordse woelmuis	
Soort:	Zoogdier	
Formaat:	Circa 30 cm	
Leefgebied:	Hoge vegetaties met vooral grasachtige planten. Natte terreinen, zoals rietland, moeras, drassige hooilanden, vochtige duinvalleien en periodiek overstroomde terreinen.	

Naam:	Waterspitsmuis	
Soort:	Zoogdier	
Formaat:	Circa 10 cm	
Leefgebied:	Schoon, niet al te voedselrijk, stilstaand tot vrij snel stromend water met een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers.	

Bijlage 2 Inrichtingstekeningen en profielen

Deelgebied A: gebied 1 en 1A

Deelgebied B: gebied 2, 2A, 2B en 5

Deelgebied C: gebied 4, 4A en 4B

oppervlak: 36.005m²

5

oppervlak: 55.573m²

Verklaring

Bestaand

Perceelsgrens

Nieuw

Kruiden- en faunarijk grasland

Vochtig hooiland

Maten in meters
Materiaalmaten in millimeters
Hoogtematen t.o.v. N.A.P.

Ontwerp

Project Meijegraslanden
Onderdeel Oppervlakte tekening deelgebied 5
Opdrachtgever Natuurmonumenten

Versie	Wijziging	Datum	Getekend	Gezien
D1	oppervlakttes	10-03-2021	RZ	CP

Eelerwoude
Kleurt het landelijk gebied

Projectnummer 9020	Formaat A3
Schaal -	Inventarisatiedatum
Tekeningnummer	Bijlagennummer
Getekend CP	Datum aanmaken 08-03-2021